

Sonia Carrillo
sonia@somgarrigues.cat

Sonia Carrillo Verdés- On va aprendre a ballar sardanes? Qui li va ensenyar?

Josep M. Mas Güell- Als 16 anys vaig entrar a la Colla Sardanista Eura de Barcelona, on em van ensenyar a ballar sardanes. El capdancer i fundador de la colla, Juli Blanes, va ser el meu mestre.

S.C.V.- Parli'm de la seua trajectòria sardanista...

J.M.G.- Dels 16 als 23 anys vaig estar a la Colla Eura, sortint de concurs i on vaig conèixer la Irene, també sardanista. Ens vam casar. Jo aleshores treballava a "la Caixa" i vaig demanar el trasllat de Barcelona a l'oficina de la Bordeta a Lleida, on he estat 35 anys, fins ara que m'he jubilat. La sardana és el *hobby* que m'ha permès realitzar-me en la meua vocació d'ensenyar.

S.C.V.- Però vostè té arrels garriguenques?

J.M.G.- Vaig néixer a Vinaixa. Hi vaig viure de petit fins als 6 anys. Aleshores vaig marxar a Barcelona. Eren els anys 60, temps de migració a les ciutats. I després, com deia, ens vam traslladar a Lleida. Vam viure els dos primers anys a Vinaixa, on els meus pares tenien una casa. Recordo que el primer que vam organitzar són cursets de sardanes a la Sala Parroquial.

Passats aquests dos anys, vaig anar a viure a Lleida ciutat. El primer que vam fer són cursets de sardanes als baixos de l'església. Amb l'associació de veïns vam organitzar un concurs de colles sardanistes precisament al carrer on jo vivia i van venir, entre d'altres colles, els petits de la Colla Eura, on jo havia estat. A partir d'aquí els cursets es van anar succeint, després a Cappont, també als locals de l'església, fins a arribar a Balàfia.

S.C.V.- Com i quan neix el Grup Sardanista Balàfia?

J.M.G.- L'any 1993 Teresa Prats, presidenta del grup i llavors una de les responsables de la vocalia de la dona de Balàfia, va organitzar un curs de sardanes, que durant 2 anys van fer 2 monitors diferents i el 1995 m'ho van proposar a mi. Des de llavors, i ininterrompudament, s'han ensenyat sardanes a Balàfia, primer en un local molt petit del carrer de Vallès i després, ja des de la seua inauguració, al Centre Cívic, on disposem d'una gran sala per als assajos.

L'any 2006 el grup passa a tenir personalitat jurídica pròpia amb el seu propi CIF i amb el nom oficial de Grup Sardanista Balàfia i la presència de Teresa Prats.

S.C.V.- Amb quins objectius?

J.M.G.- Els objectius són dos, ben definits: ensenyament i difusió de la sardana, la dansa nacional de Catalunya. La meua tasca és la d'ensenyar i engrescar a ballar sardanes. Actualment, i des de fa ja uns anys, porto set cursets de sardanes, amb un total d'uns 165 dansaires repartits entre cinc barris de Lleida (Balàfia, Partida de Llivia, Secà de Sant Pere, Noguerola i la Bordeta) i dos pobles de la comarca del Segrià, als que jo anomeno "Lleida sardanista" (Sarrocà de Lleida i Puigverd de Lleida).

S.C.V.- Quines tasques es duen a

Josep Maria Mas Güell

Mestre sardanista

Vinaixa, 1953. Josep Maria Mas és un vinaixenc que s'ha distingit per la seua indesmaiabile dedicació a la sardana. Tot va començar de jove, als 16 anys. Des d'aleshores no s'ha resignat i treballa perquè una part de la cultura catalana no desaparegui. Actualment forma part del Grup Sardanista Balàfia. La seua tasca no és altra que la d'ensenyar i engrescar a ballar sardanes. Dirigeix set cursets de sardanes, amb un total de 165 dansaires repartits entre cinc barris de Lleida i dos pobles, un dels quals, Sarrocà de Lleida.

És fàcil adonar-se que en Josep Maria és un amant incondicional de la cultura catalana i, sobretot, de la sardana.

Han estat molts anys de feina, anys de repte i molta satisfacció. L'esforç té sempre la seua recompensa: el Grup Sardanista Balàfia ha obtingut el Premi Sardana 2011 de la Federació Sardanista de Catalunya per la seua tasca en l'ensenyament i difusió de la sardana. Així mateix, ha estat nominat el 2011 al Premi Baula de l'Ajuntament de Lleida també per la mateixa activitat com a entitat cívica.

Algú va dir que la sardana era 'avorrida' i si no engresquem i ensenyem a ballar-la, potser tindrà raó

terme des del Grup Sardanista Balàfia?

J.M.G.- Fem cursets d'ensenyament d'octubre a juny, sortides i assistència a les ballades, aplecs o concerts... El mes de juny es du a terme la cloenda de tots els cursets en marxa. D'altra banda, fem difusió de la sardana a través de la pàgina web, des d'on publiquem un butlletí setmanal de notícies i actes sardanistes. Utilitzem també les xarxes socials, com el Facebook, des d'on publiquem notícies sardanistes i mantenim contactes amb les diferents agrupacions sardanistes de Catalunya i mitjans de comunicació. A través del portal YouTube hem publicat diversos vídeos de sardanes. Tenim també sardanes dedicades (totes enregistrades en CD), com *Balàfia* (2004), *La Pararanda*, *A la Teresa Prats* (2010), *A en Josep M. Mas* (2010), *Engresca't*

a ballar! (2011) i *Lleida Sardanista* (2011), aquestes dues últimes estrenades l'any passat, la primera amb motiu de la presentació de la Guia d'aplec a l'Auditori de Lleida i la segona estrenada a la cloenda del passat juny i, com el seu nom indica, dedicada a tots els sardanistes actius de Lleida.

S.C.V.- Què considera imprescindible per ser un bon sardanista?

J.M.G.- Per als que comencen en aquest món de la sardana lo primer és tenir ganes d'aprendre, trobar algú que li ensenyi i ja està. De totes maneres, no li agafa igual a tothom, després d'això jo dic que a qui agafa el cuquet de les sardanes, ja està, el té per a tota la seva vida.

S.C.V.- Com veu el futur de la sardana?

J.M.G.- Bé, si anem evolucionant com ho fa la vida en general, no ens podem quedar amb idees de fa uns anys, perquè el personal que es va incorporant també és diferent i amb costums diferents. Algú va dir que la sardana era "avorrida" i si no engresquem i ensenyem a conèixer-la i estimar-la, ballar-la i escoltar-la, potser tindrà raó.

S.C.V.- Veu garantit el relleu generacional?

J.M.G.- Sí, als meus cursets s'incor-

pora cada vegada més gent dels 40-45 anys en endavant. Els nens que aprenen sardanes ho fan a l'escola, els joves que continuen ho fan a través d'una colla sardanista; molts d'aquests joves desapareixen als 20-22 anys (estudis, feina, família, etc.) i a partir dels 50 anys, quan ja han criat els fills, alguns tornen a aparèixer.

S.C.V.- Quin missatge donaria a un jove per animar-lo a formar part d'una colla sardanista?

J.M.G.- Cada vegada en queden menys, de colles, sobretot a les Terres de Lleida. Com tot és provar-ho, requereix voluntat, dedicació, esforç, valors molt positius i que tindran la seua recompensa a l'integrar-se a la colla.

S.C.V.- Com veu el moviment sardanista a les Garrigues? Quins pobles veu més actius?

J.M.G.- Les sardanes són presents a les Garrigues. Tenim poblacions com Arbeca i Juneda on hi ha una gran tradició sardanista i on l'Agrupació Sardanista cada any celebra el seu aplec de sardanes i diferents activitats durant tot l'any; i les Borges Blanques, amb l'Aplec, el Concurs de Colles i el Sardanadal. A més, a les festes majors mai falten les sardanes en molts pobles, com Vinaixa.

Cafè Tertamla

Gabriel Pena
gabriel.pena@somgarrigues.cat

Postals de l'hivern

Les postals que l'hivern cru revela a les Garrigues no es troben enlloc més. I per acabar l'article només caldria alguna de les imatges que, de ben segur, deu tenir lo Minguella sobre els dematins gebrats amb boira, quan res es mou, quan palplantats al mig de la natura semblen no pertànyer a aquest món ni al propi enteniment.

Obstinat com sóc a defensar que hauríem d'aprendre a badar més del que ho acostumem a fer, sumat a l'hora en què em poso a escriure aquest article, se m'acut una excursió que començaria a Almatret a primera hora, que aniria fent pel camí dels Escambrons fins a perdre's en el paisatge gris, de camps i boscos i un horitzó cendrós. Gairebé com si fos l'època en què els més joves només ens sabem imaginar en blanc i negre. Tot plegat molt fred, no? Però tant és, perquè després vindria la segona part al voltant de la llar de foc a la Torreta de Moreno amb bons amics -i trobant-ne a faltar un- preparant uns bons talls de teca i pa torrat a les brases, vi i rialles a dojo. Probablement quan hauríem acabat d'explicar històries i veure qui la fot més grossa seria vora el migdia i el sol apuntaria ben despert. I les postals es quedarien en això, en postals. En records i experiències viscudes que, de tant en tant, em permeten distreure de les cabòries i sentir com encara m'arriba l'eco del silenci i el final d'un badall gebrador.

PROPOSAN'S
un protagonista per a la contra

fax 973 14 01 79
info@envelatavall.com

grupVall
desde 1987

Lloguer i venda
Telèfon 973 14 20 78
Envelats per a grans esdeveniments
Envelats industrials per a magatzem